
DE WIJDE MANTEL Aequipecten opercularis (L., 1758) VERS TE ST.-IDESBALD.

N. SEVERIJS

Bij mijn bezoek aan het strand te St.-Idesbald op 23 oktober 1992 werd ik aangenaam verrast: één van de eerste schelpen die ik in de slechts enkele uren oude vloedlijn, vlak bij de dijk, tussen wier en ander aangespoeld materiaal aantrof was een linker (bolle) klep van *Aequipecten opercularis*, de eerste die ik ooit aan onze Belgische kust heb gevonden.

De buitenzijde is roodbruin en bijna volledig overdekt met een kolonie vliescelpoliepen (waarschijnlijk *Electra pilosa*), verder is ze bezet met een 40-tal zeepokken met diameters tussen 1 en 8 mm. De binnenzijde is glanzend donkerbruin-rood met witte vlekken en bevatte nog vleesresten, zodat het duidelijk om een vers exemplaar gaat. Opvallend is de vrij grote diameter van de klep, nl. 38 mm. Voor zover bekend is dit het grootste ex. dat recentelijk aangespoeld aan onze kust werd aangetroffen. De tot hiertoe grootste exemplaren hadden diameters van 29 mm (VANHAELLEN, 1992) en 31 mm (WOUTERS, 1992). Door de kustvisserij werden wel al exemplaren van ongeveer 40 mm waargenomen (KERCKHOF, 1992).

KERCKHOF (1992) merkte ook op dat *A. opercularis* reeds sinds 1983 regelmatig door de kustvisserij wordt opgemerkt binnen de 12-mijlszone en stelt dat de soort dus zeker in ons kustgebied leeft. Hoewel vondsten op het strand nog steeds een eerder sporadisch karakter hebben, begint het er na de waarnemingen van de voorbije twee jaar stilaan meer en meer op te lijken dat *A. opercularis* mogelijk een meer algemene verschijning op de stranden van onze westkust aan het worden is. Dit kan verschillende oorzaken hebben. Het zou er bijvoorbeeld op kunnen wijzen dat de soort zich dichter bij onze kust aan het vestigen is, maar het is ook mogelijk dat de populaties die voor de kust leven zich aan het uitbreiden zijn. Toekomstige waarnemingen kunnen hier misschien uitsluitsel over geven. Het is in dit verband tenslotte belangrijk om aan te stippen dat tot hiertoe nog geen volwassen exemplaar op onze stranden werd aangetroffen.

Literatuur.

- KERCKHOF, F., 1992. Opmerkingen over Aequipecten opercularis en Chlamys varia langs de Belgische kust.- De Strandvlo, 12(2): 58-60.
- VANHAELEN, M.-Th., 1992. De Wijde Mantel Aequipecten opercularis (LINNAEUS, 1758) vers op het strand aan de Belgische westkust.- De Strandvlo, 12(1): 5-7.
- WOUTERS, D., 1992. Mantelschelpen aan de Belgische kust.- De Strandvlo, 12(2): 61-62.

NASCHRIFT (N. Severijns & S. Gilles)

Tussen schelpengruis verzameld in De Panne op 29 november 1992 vonden we een klein, lichtbruin klepje van *A. opercularis* (diameter 2 mm).

Op woensdag 9 december 1992 hebben we het strand van Bray-Dunes (juist over de grens, in Frankrijk) bezocht. We onderzochten de anderhalf uur oude vloedlijn over een lengte van een kleine 200 meter. Tot onze grote verbazing troffen we drie levende doubletjes van *A. opercularis* aan, op slechts enkele tientallen centimeters van elkaar. Ze hebben diameters van respectievelijk 6 mm, 9 mm en 11 mm. Het grootste ex. is wit-rose van kleur, met donkerrose ribben. Mogelijk gaat het hier om de vorm *Lineata*, al is dit niet helemaal zeker. De twee kleinere doubletjes zijn beide donkerbruin, met enkele witte vlekken. Het onderste (minst bolle) klepje is in de drie gevallen lichter van kleur dan het bolle bovenste klepje.

Aan onze Belgische kust werden tot hiertoe nog geen levende *A. opercularis* gevonden. De voorbije jaren werden wel meermaals verse kleppen en doubletten aangetroffen (KERCKHOF, 1992; VANHAELEN, 1992; WOUTERS, 1992; de tekst hierboven), vaak nog met vleesresten of zelfs met het uitgedroogde dier. De laatste twee jaar is het aantal vondsten bovendien duidelijk toegenomen. Na de hier vermelde vondsten van levende exemplaren op het strand van Bray-Dunes, op slechts een boogscheut van De Panne, lijkt het zeer waarschijnlijk dat weldra ook aan onze westkust levende *A. opercularis* zullen worden aangetroffen.